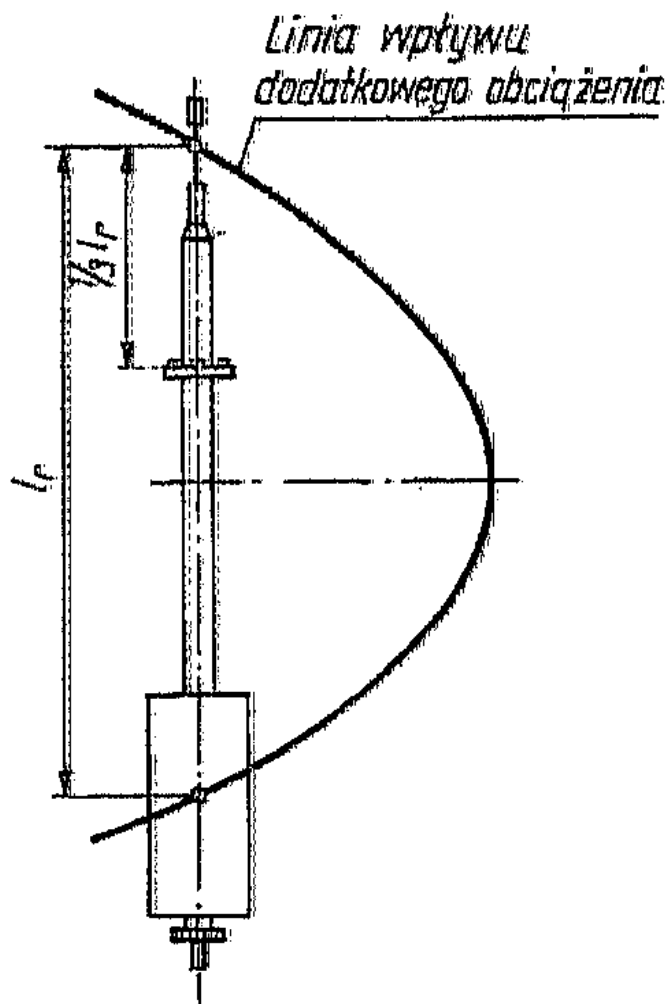

Regulacja zegara wahadłowego

Regulacja odbywająca się przez zmianę długości wahadła wskutek przesunięcia soczewki na pręcie za pomocą nakrętki regulacyjnej. Gdy nakrętkę regulacyjną odkręca się w lewo (gwint prawy), soczewka opuszcza się w dół, długość wahadła wzrasta, okres wahań się zwiększa - następuje zwolnienie chodu zegara. Gdy nakrętkę regulacyjną pokręca się w prawo, soczewka podnosi się w górę - dzieje się odwrotnie. Inny sposób regulacji zegara wahadłowego polega na zastosowaniu ciężarków obciążających, dokładanych na półkę znajdującą się na pręcie wahadła (rys. R.1). Taka regulacja jest stosowana w zegarach wysokiej klasy. Największy wpływ na chód zegara ma obciążenie wahadła w połowie zredukowanej jego długości, najczęściej jednak półkę umieszcza się w odległości $1/3$ tej długości od punktu zawieszenia, gdyż w tym miejscu ciężarek stanowiący $1/10\ 000$ część ciężaru wahadła powoduje zmianę w chodzie zegara wynoszącą 1 s/dobę. W zegarach astronomicznych ciężarki nakłada się (lub zdejmuje) zdalnie, podczas ruchu wahadła, za pomocą elektromagnesów.

Rys. R.1. Wpływ dodatkowego obciążenia wahadła na okres wahań

źródło: Bartnik i Podwapiński "Ilustrowany słownik zegarmistrzowski"